

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

IV. Notum dogma Osiandri de iustificatione aliæq[ue] opiniones eius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1524.

ritate inter cæteros concionatores eminebat. Itaque dominabatur in ea ciuitate stipendio satis amplo sustentatus, & velut Episcopus quidam (ipsi Superintendentem vocant) ad clauum istic sedit Ecclesiæ Lutheranae: Cui Norinbergæ præfuit ab an. 1524. quo mutata primum fuit religio, vsq; ad annum 1549. cum propter decretum Augustani conuentus, & librum Cæsaris Imperijque nomine publicatum, quem Interim vulgo appellant, è Germania cedere coactus in Borussia migravit. Interim quia inter præcipuos Lutheranae sectæ magistros censebatur, cum instituta fuerunt de religione colloquia, & hunc plerunque Protestantes in consilijs & actionibus præsentem esse voluerunt.

Ann. 1529.

Vocatur
ad collo-
quiũ Mar-
purg.

Schlusself.

in her. Osi-

andr p. 243

Lutheri de

eius fero-

cia præsa-

gium.

IV.

Vocatus fuit ad Colloquium, quod anno 1529. Landgravius Hafsiaë Philippus ad dirimendas Lutheranorum & Zvinglianorum controuersias Marpurgi indixit: Vbi Lutherus Osiandrum in Ecclesia concionantem audiuit, & ad Melanchthonem præsentem conuersus, Philippe, inquit, Osiander habet superbum spiritum. Ille in Ecclesia Dei post mortem meam dabit magnas turbas. Hæc alta mente reponas; Tu enim videbis.

Iam & anno sequente 1530. Comitij Augustanis interfuit, & Smalcaldicæ Lutheranorum Synodo, quam an. 1537. celebrarunt, tum colloquijs ann. 1539. 1540. & 1541. Haganouiaë primum, post VVormatię, demum & Ratisbonæ celebratis. In his conuentibus, licet

licet vnà cum Melanchthone cæterisq; Lutheri discipulis Protestantium Cõfessionem tuebatur, oblatam Cæsari in Comitijs Augustanis; tamen in primario Confessionis istius dogmate de iustificatione scilicet iam tum aliam conceperat opinionem; quemadmodum paulo infrà demonstrabimus: Vt longè aliud, quam conscientia dictabat, profiteri publicè videretur.

Gerebat Osiander vti diximus, altos spiritus, & ingens supercilium: Vnde pro tumore mentis indignum iudicabat & feruile, in explicandis dogmatibus ex aliorum pendere iudicio, ijsque cancellis circumscribi, quos Lutherus & Melanchthon arbitrato suo posuissent. Itaque ne Lutheri mancipium videretur, in dogmate omnium maximo, de iustificatione scilicet, à sententia V Vittenbergensium & Augustanæ Cõfessionis in diuersum abire cœpit. Iustitiam hominis Lutherus, Melanchthon, cæteri que in sola fide cõstituant, propter quam credentes non verè iustos effici docent, sed manente peccato pro iustis à Deo reputari. Itaque non inhærentem verè, sed imaginariam, vel, vt ipsi loquuntur, imputatiuã iustitiam agnoscunt. Quod cum absurdum iudicaret Osiander, aliud quiddam commentus est; iustitiam nostram asserens esse Deum ipsum, vel Christum iuxta diuinam naturam essentialiter in nobis habitantem, & impellentẽ ad benè operandum. Errare dicit eos, qui tantum in Christo

ANNO

1529.

Nouum
dogma de
Iustifica-
tione cõ-
miniscitur.

A Luth. se-
cedit in
propriam
hæresin.

Luth. dog-
ma de iu-
stitia im-
putatiua.

Osiandri
dogma de
iustitia es-
sentiali.

quæ.

ANNO
1529.

quærunt iustitiam; cum ea nihil aliud sit, quã
vnius æternique Dei Patris, filij, & Sancti
Spiritus essentia, habitantis quidem in no-
bis, & ad bonum impellentis, verum ita ta-
mẽ, vt essentialis Dei iustitia nobis propter
Christum imputetur, doneturque, quasi no-
stra ipsorum esset, & ex nobismet orta. Hanc
verò iustitiam, licet ea consistat in commu-
nicata nobis essentia diuina, tamen extra hu-
manam Christi naturam, ait, inueniri non
posse, cum diuina ipsius natura, quam eãdem
habet cū patre & Spiritu Sancto, iustitia no-
stra fit quidem, sed non extra Christum in-
carnatum; cuius non obedientia, non passio,
non mors, & per eam acquisita iustitia, sed
quam vt Deus ab æterno habuit essentialis
iustitia, non per inhærentiam, sed per impu-
tationem nobis communicetur.

Verbum
Dei.

Huic errori de iustificacione Osiander &
alia quædam adiunxit, à Lutheranis reliquis
obseruata, quæ subijcio: Verbum Dei du-
plex agnoscit, Externum siue prædicatum
hominis ministerio, vel sacris litteris com-
prehensum; quod si non apprehendatur, fi-
dem veteribus calceis comparat, in angu-
lum proiectis: Et Internum ipsum Dei fi-
lium: Semen autem verbi Deum ipsum fa-
cit; nec posse Dei verbum appellari ait, quod

Schlusself.
in hares.
Osiand. pag.
46. & seq.

Mundus.

Deus non fit. Nec mundus, inquit, fuisse
à Deo conditus, nec creatus homo, vel vlla
creatura, nisi filius Dei carnem sumere vo-
luisse: Quia mors nullum ius in Christum

Christus.

habuit,

habuit, vt qui sine peccato fuit, mortemque ANNO
 sponte subiuit tamen, Ioan. 10. factum est, 1529.
 vt mortem sanctificarit in seipso; ita vt mors
 eius non sit stipendium peccati. Imago Dei
 (zelem) ad quam factus est homo, est ipse
 Dominus noster IESVS CHRISTVS, verus
 Deus & homo, vel facies & statura totius
 corporis, atque adeo tota substantia huma-
 nae naturae, Domini nostri IESV CHRISTI
 glorificata Dei. Demuth est eiusdem Do-
 mini nostri IESV Christi simulacrum, in quo
 visus est patribus atq; Prophetis, antequam
 incarnatus esset, sic filius Dei semper visus
 est in similitudine futurae humanae naturae
 suae, quotiescunque visus est, tam praecise, vt
 neque maior, neque minor, neque alia facie
 appareret, quam postea visus est, cum a mor-
 tuis resurrexisset: Ita vt cum patres statura
 longè grandiores essent (vt manifestè vi-
 demus singulis aetatibus decrescere humana
 corpora) admirati illius paruitatem dede-
 rint illi nomen Seraphin, id est, paruus fa-
 cie; cuius nominis frequentissima mentio
 est in mystica Theologia Hebraeorum. Ima-
 go Dei esse nulla ratione potuisset, nisi sum-
 pturus fuisset carnem Christus. Nullus ho-
 minum dici posset ad imaginem Dei creatus,
 nisi Christus esset imago Dei secundum hu-
 manam naturam.

Dicit Deus, facturū se hominem ad imagi-
 nē suā, &c. vt scilicet homo talis fieret, qualis
 Christus

Imago dei.

ANNO
1529.

*Ioan. Func-
cius in Act.
cū leg. Sax.
Lex.*

Baptism^o.

Euchari-
stia.

Post Augu-
stana Co-
mitia dog-
ma suum
fabricat.

Christus secundum humanam naturam in mente Dei prædestinatus esset. Hæc de imagine Dei doctrinam hæctenus à nemine post Apostolos rectè explicatam, sese primum ait in lucem produxisse: Lutherum vidisse quidem aliquid, sed animum non intendisse ferio, ut rem vberius explicaret. Inde ex discipulis quidam asseruit; Iustitiam Adæ ante lapsum fuisse æternam & vnigenitum Dei filium. Lex ab hominibus ipsam essentialem Dei iustitiam postulat; atque illa ipsa lex est Spiritus Sanctus: postulat dilectionem, quæ est ipse Deus; quasi dicat: Tu debes esse templum Dei: In te Deus viuere debet, & esse iustitia & sanctificatio. Per Baptismum sumus in humanitatem Christi plantati & incorporati. In noua regeneratione attrahimus essentialem iustitiam Christi, quæ est Deus ipse. Cum dicitur: Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus, intelligendum est, quod ipsius Deitas, quæ in carne & sanguine est, nos cibat, & potet: Similiter cum Ioannes ait: Sanguis Christi emundat nos ab omni peccato; diuinitas Christi est intelligenda, quæ est in sanguine. Hæc ex Osiandri scriptis notarunt Lutherani. Cæterum opinionem ipsius de diuina Christi essentia in nobis habitante, quam ad euetendam Melächthonis imputationem commētus est, post Augustana Comitia primum fabricasse videtur. In ijs enim Lutherana Cōfessionis articulum de iustificatione, vt is per

per Melanchthonem conceptus fuit, vnà ANNO
cum cæteris assensu suo probauit; quem post 1529.

obitum Lutheri summis viribus oppugnan-
dum sumplit atque euertendum: Imò voce
publica sese holtem, & aduersarium Augu-
stanae Confessionis in doctrina de iustifica-
tione professus est, vt Lutherani testantur.

Qua de re Kemnitij verba subiungo: Osiander, inquit, contumeliosè flagellat, impro-
bat, reijcit & damnat doctrinam Augustanae
Confessionis, propterea quia affirmat, iusti-
tiam fidei coram Deo esse imputationem o-
bedientiae Christi. Hanc doctrinam Augu-
stanae Confessionis vocat carnalem, phanta-
sticam, Philosophicam, idololatricam, quae
Christum pictum & fictum doceat in regno
diaboli. Et his multo atrociora addit. Hæc
ille.

Schlusself.
in her. Osi-
and p. 94.

95.
Ibid. ex Kē-
nitio, p. 101.

102.

“

“

“

“

“

“

“

“

“

Osiander igitur in primario Confessionis
articulo, quo nullum esse maiorem thesau-
rum nec in cœlo, nec in terra Kemnitius af-
ferit, à cæteris, qui Lutherum & Melanch-
thonem sequebantur, planè dissilijt, & genij
sui ductum secutus nouum quiddam exco-
gitauit, à sententia Catholicorum non mi-
nus, quam Lutheranorum & Calvinistarum
penitus alienum: Nisi quod ab opinione
quorundam Anabaptistarum, eorum præ-
cipuè, qui Dauidem Georgium
sequuntur, non multum
abludit.

Ibid.

Augustana
Confessio
thesaurus
incompa-
rabilis.